

Foreldre-veienut-foreldres rolle som hjelper-mer-Intervju med en far. (I=intervjuer F=Far)

I: Det er jo slik at du er pappa til to tenåringer.

F: Mhm

I: En gutt som er i slutten av tenårene, og ei jente som nå er 16 år. Også er du gift.

Og dere har en historie jeg gjerne ville snakke litt med deg om.

F: Mhm

I: Da vi traff hverandre for drøye 3 år siden, så hadde ikke dere vært så lenge i behandlingsapparatet med datteren deres som da hadde en spiseforstyrrelse.

F: Det stemmer.

I: Og sånn det er nå så har ikke hun lenger en spiseforstyrrelse.

F: Nei.

I: Det er veldig nyttig og fint for foreldre som står midt oppe i dette dramaet – og også for ungdommer – å få høre historier, som det heldigvis finnes mange av, om at det har gått bra. Og at det har gått bra allerede relativt tidlig i tenårene.

Så det å drodle litt sammen om hva som er deres erfaringer med denne prosessen, hvordan dere forstår veien ut, og hvilke råd og tanker du vil gi til andre foreldre.

F: Det første er at man er fullstendig uforberedt. Man har ikke noe verktøy i verktøykassa for å takle noe som det her, det hadde i hvert fall ikke vi. For en spiseforstyrrelse er så mye mer voldsom i virkeligheten enn på papiret.

Så selv dersom jeg skulle ha møtt ungdommer med spiseforstyrrelser gjennom jobben, så skjønte ikke jeg hvordan det faktisk er å ha en spiseforstyrrelse. For det er en voldsom angstlidelse, på en måte.

Det første jeg tenker hvis det er noen som har havnet i den situasjonen er: Ja, det er forvirrende, det virker helt overveldende, og det er vanskelig å se noen umiddelbar vei ut av det. Man har veldig lyst til at noen skal bare si: Gjør sånn! Og så går det over. Det var det første jeg tenkte da vi begynte å gå i BUP. Hvorfor får vi ikke noe oppskrift? Vi er vant til fysiske sykdommer, som 3 uker med penicillin-kur, værsgod, da skal symptomene være borte. Brukket bein? Gips i åtte uker, så kan du gå, trene opp muskelen, og så er det fint.

Psykiske lidelser er litt mer sånn mangfoldige og forskjellige. Det er så forskjellig på hvor lang tid det tar og hvordan der er, så det er ikke sånn det funker. Den første store erkjennelsen var å tenke på hva gjør vi nå. Heller enn å tenke på når blir vi friske, hvis du skjønner?

I: Ja, skjønner.

F: Være her og nå.

Spiseforstyrre ungdom vil alltid ha en agenda med å få gjort noe med kaloriinntaket, få lurt unna, få spist mindre. I hvert fall var vår datter sånn.

Og så kan noen av argumentene faktisk høres ganske logiske ut. Jeg husker at vi skulle øke kaloriinntaket og så foreslo vi – siden det begynte å bli så store mengder – at kanskje du skulle ta 3

ruter melkesjokolade. Da sa dattera vår: Men da kommer jeg til å hate melkesjokolade som jeg er så glad i. Da kommer jeg bare til å forbinde melkesjokolade med det her. Og vi tenkte at ja, det gir jo mening. Men det var selvfølgelig bare manipulasjon.

Og så sa kona mi på et eller annet punkt: Nå gidder jeg ikke å forhandle mer med den dritttsykdommen! Og det var det å skjønne hvor viktig det var å skille mellom den syke datteren min og sykdommen. Nå er det sykdommen som snakker. Hun ble veldig provosert av det når jeg sa det, for hun så ikke det skillet, men jeg så at datteren min gjorde veldig mye som var helt annerledes enn det hun gjorde ellers. På grunn av redselen for mat og behovet for kontroll over maten og sånn.

Så det å stå sammen, ikke forhandle, men være utrolig standhaftig. Og være standhaftig lenge ... For vår del tok det lang tid før det skjedde noe som helst. Vi veide oss gang på gang, og det gikk litegrann framover fordi vi var kjempestreng, men det skjedde liksom ikke noe!

Jeg husker at vi ville at terapeuten skulle si mer hva vi skulle gjøre, men så skjønnte jeg at terapeuten ville vi skulle «eie» behandlingen, og det tror jeg var bra. For hvis terapeuten hadde sagt: Dere skal øke i matinntaket, og det betyr at din datter skal spise det og det mer i uken. Da var ikke det noe jeg og min kone stod for, men noe terapeuten har sagt.

I: Jeg hører du sier flere ting som jeg tror andre foreldre ville kjenne seg veldig igjen i. Jeg hører du sier at i tillegg til et sjokk og en krise, at dette her er vi ikke forberedt på, og vet ikke hva vi skal gjøre med, var forvirret og sikkert redd. Og også en stor frustrasjon når man kommer på BUP og ikke få tydeligere beskjed om å bare gjøre sånn og sånn, at dette er veien ut.

Og så synes jeg du sier noe om betydningen etter hvert ble klar for hvor viktig det var å skille på hva som er spiseforstyrrelsens lure grep, som lurer datteren deres til å si disse tingene, og hvor lett det er å la seg forføre av spiseforstyrrelsen, som foreldre og. Man vil jo det beste og at det skal gå så smud som man kan. Og å stå sammen som foreldre var dere opptatt av, og at det var viktig.

F: Det var veldig bra. Det var disse tingene jeg sa, alt kom litt samtidig, men ja, helt klart di tingene. Og jeg tror at – som jeg har tolket det – som jeg har brukt den terapien, som forelder som skulle prøve å hjelpe en datter å bli frisk. Så var det litt slik at terapien måtte hjelpe meg og oss til å innse hvordan vi måtte løse dette her. 99% av tiden var vi jo ikke inne på terapirommet på BUP, det var når vi kom hjem at vi skulle stå i det. Terapeuten insisterte på at det var vi som skulle bestemme hva som skulle øke kaloriinntaket, sånn helt konkret; er det brødskive eller mer sjokolade eller burger.

I: At dere ikke bare fikk beskjed ...

F: Ja, for da kunne vi i et svakt øyeblikk være uenig med terapeuten, og brukt det for å slippe å være streng mot datteren vår. Skjønner du hva jeg mener?

I: Ja, akkurat.

F: For når datteren din sitter og spiser, og griner og trygler om å få slippe ... Når ungen din trygler om å få slippe noe, så sier jo alle instinkter at det må du jo få slippe. Men hvis ungen din må ta cellegift – og blir kvalm og dårlig og uvel av det – så tenker man jo ikke at du skal få slippe det, gutten min. Det er dit man må komme. Det er maten som er medisinen, og ja, det gjør vondt for oss alle, det er tøft for oss alle, men vi må bare stå i det.

I: Men sier du at det at det var veldig frustrerende der og da å ikke få mer beskjed om hva som skulle gjøres? Er det i ettertid du har tenkt at det var lurt?

F: Etter hvert i prosessen skjønnte jeg det. Det var lang tid hvor jeg tenkte det her er alt for tafatt, liksom. BUP er for tafatt, de bare sitter der.

Fordi jeg var redd. Jeg ville ha raske framskritt, jeg ville at datteren min skulle gå opp i vekt fort, ikke sant? Hun var ikke dødssyk, men hun var tynn. Og hun hadde fått dun på kroppen, som er en av de tegnene, ikke sant? Men så var tanken til terapeuten at det er vi som skal eie og stå i det her, så det må komme fra oss. Vi må løse det. Hadde vi fått en oppskrift som vi ikke hadde fått til eller hadde evnet å gjøre, eller ikke hadde følt var riktig for oss, så hadde jo det gått dårlig og tatt lenger tid. Så det tror jeg at man må skjønne. Det var hvert fall slik jeg oppfattet det, sikkert forskjellig på hvordan terapeuter er, men det var det ene.

Men det viktigste er å stå sammen som foreldre. For ungdommer – sånn stort sett – prøver å manipulere; mamma sier jeg kan være ute til ett, åja, jeg trodde det var halv ett, jeg, men hvis mamma sier det så ... De er jo lure de ungdommene, og ekstra lure med en spiseforstyrrelse.

I: Ja, for en spiseforstyrrelse kan få selv den snilleste, lydligste til å bli ordentlig lur.

F: Ja, de er så oppsatt, eller redde for kalorier – Ja, eller for å miste kontrollen over matinntaket – at de gjør hva som helst. Man må ikke være naiv. Jeg husker datteren min tok smøret av brødsken og klinte det i håret sitt når hun trodde jeg ikke så det. Hun snek fingeren under skinkepålegget, og liksom retta på håret.

I: Dette her er veldig beskrivende for de som ikke har opplevd dette før. For dette høres jo helt vilt ut, ikke sant? Til de som hører på nå og kanskje står i det, hvordan møtte dere dette, da? Når dere skjønnte det etter hvert?

F: For det første har man lyst til å overse det, for det er så ubehagelig å konfrontere det. Men det må man jo. Man må konfrontere det. Jeg har kjennskap til folk som har slitt med rus også, og der har man et begrep som heter «med-avhengig». Hvis en alkoholiker kjører ut bilen i rus, så ringer man en kompis for å redde ut bilen for ikke å bli tatt. Og det er jo feil, for da fortsetter jo bare misbruket. Det blir litt sånn med de som er spiseforstyrret også. Man ønsker at de skal ha gått opp på neste veiing, så man må ikke bli svak der, da.

I: Det blir så fristende, for man blir så sliten og lei. Man orker ikke flere konflikter og krangler. Man får lyst til å gi seg for å få ro. Var dere der noen gang?

F: Ja, i hvert fall i tankene, men etterhvert ikke så mye i handling. Vi fant ut etter hvert at vi kunne ikke være det, men man gjør jo ting for husfredens skyld – som i alle relasjoner. Jaja, er ikke så farlig for meg, så blir det ikke så mye bråk. Vi fant ut, for vår datter, at hvis hun klarte å lure unna litegrann mat, så var det en seier for sykdommen. Så hvis tre ertene ikke var spist, så var det en liten seier. Det hadde ingenting å si i forhold til ernæring at hun spiste de siste tre ertene, men det var de siste tre ertene som var den store kampen, og det er de seierne som til slutt knekker sykdommen. Nei, dette skal du spise og sånn er det. Så man må bli 50-tallsforeldre, som var veldig fjernt fra hvordan vi var. Det var vanskelig som foreldre å handle slik som er unaturlig for en selv.

I: I forhold til dette med å være så strenge som dere måtte være, kan man ikke da få tanker som at jeg begår nesten overgrep, eller at dere var for tøffe, og bli redd for å ødelegge forholdet mellom dere for alltid?

F: Ja, flere ganger. Jeg følte meg slem. Jeg følte jeg var slem mot henne, og jeg var veldig redd for at forholdet vårt skulle få varige skader. Jeg tenkte fy søren! Men sånn har det ikke blitt, altså. Slik har det ikke blitt, og det er ikke sånn at vi sitter og mimrer over at hun var syk og sånn, men vi er tilbake

der vi var. Hun er en tenåringsjente som synes jeg er dum når hun ikke får lov til være så sent ute som hun vil – da blir hun irritert på meg. Men ei søt jente jeg kan snakke med og le med, og alt det der.

I: Ja, så båndene, tilknytningene, eller kjærlighetsbåndene mellom dere to, det har tålt dette. Selv om du og kona di måtte være veldig strenge og bestemte over noen få erter, så er det helt nødvendig og verdt det.

F: Ja, vi skal vinne dette, vi skal vinne hver kamp. Og ja, jeg var skikkelig redd for at det skulle skjære seg altså, det var jeg. Men det gjorde det ikke.

Jeg vet ikke hvor jeg har bildet fra, men man er ikke en snill forelder som lar barnet slippe å ta medisiner med kjipe bivirkninger, som er livsviktige. Du er ikke en snill forelder da, for du lar barnet ditt forbli sykt, og det er jo veldig farlig.

I: Dette høres ut som et viktig budskap fra deg, hvis jeg skjønner deg rett, at selv om dere hadde lyst til å gi etter, og tenkte at dette ikke kan være riktig, og var redde – så ser du i etterkant at det var nødvendig.

F: Ja, det blir jo tydeligere og tydeligere. Man vingla mer i begynnelsen, og vi snakket masse sammen om det. Om hva vi skulle gjøre, hvordan vi skulle gjøre det. Vi var ganske tidlig enige om at vi skal ikke diskutere slike ting foran datteren vår som var syk.

Det var slik når vi var på BUP også: Datteren hadde gått litt ned, hva skal vi gjøre med det? Da gikk datteren vår ut med terapeuten og så snakket kona mi og jeg om hvordan vi skulle løse det. Så ikke datteren vår skulle sitte der og høre hva vi sa, eller hvem av oss som var den mest ettergivende parten.

I: Var det for å holde på foreldreautoriteten?

F: Ja, holde en felles front. Så kommer hun inn igjen og vi sier at sånn blir det, det blir smoothie to ganger i uka i tillegg.

For da står vi sammen og diskuterer ikke foran henne. Det er jo generelt sett ikke lurt å diskutere regler foran barna, men her blir dette ekstra viktig.

I: Nå har du jo nevnt mange ting som jeg håper de som hører på suger til seg, samtidig så må jo alle tilpasse det til sine familier og sine barn.

Men du sier noe om betydningen av å ikke forhandle, stå sammen, tørre å være mer bestemt enn kanskje det man er vant til å være – i hvert fall rundt det med mat.

Jeg behøver ikke oppsummere alt, men er det noen andre råd du vil gi til foreldre som står med begge bena oppe i det?

F: Jo, prøv å holde spiseforstyrrelsen til måltidene, og de tidspunktene de sitter og spiser, prøv å ha litt normalitet imellom.

I: Ja, si litt mer om det.

F: Jo, ikke sant, tenk deg det å være spiseforstyrret, eller er en søsken til en spiseforstyrret. Vanligvis har de spist middag, vært for eksempel på stranda som familie, eller gjort forskjellige ting. Spiseforstyrrelsen preger jo familien veldig. Preger familien nok ... Ok, vi spiser, du spiser det du skal, da er vi ferdig med det. Da har vi på en måte tre timer fri til å være vanlig og gjøre vanlige ting.

For eksempel i starten kunne jeg være slik at når vi gjorde noe, så kunne jeg si: Fy søren, nå i dag var du flink til å spise. Da gikk datteren min i forsvarsposisjon med en gang. Hun syntes ikke hun var flink når hun spiste, ikke sant? Bare la det være pauser, pass på de andre i familien, andre søsken og slikt, pass på hvordan vi har det.

Min erfaring der er at de får det med seg. Vi prøvde å skjerme storebroren, men han fikk det med seg. Vi trengte ikke å si hvordan vi hadde det, han kjenner oss, han så vi var bekymret. Dette har jeg snakket med han om etterpå, så det vet jeg.

Så prøv å ta vare på de andre også, hvis du klarer. Men det er utrolig tøft ... Noe må jo vike for den store innsatsen for å hjelpe en spiseforstyrret til å bli frisk. Men prøv på det. Sønnen min var så heldig at han var mye hos besteforeldre. Han jobbet litt hos farmor og farfar, og det tror jeg var veldig bra for han, det ble et fristed.

I: Ja, så det du sier nå, som er viktig, er både at man må prøve å lage et familieliv der det bli pauser fra prat om og fokus på spiseforstyrrelsen, det er jommen nok som det er. Og det å prøve så best dere kan å se de andre i familien også. Skjerme det som går an å skjerme, men ikke tro det går an å skjerme det helt, så det må snakkes om, og man må lages fristeder for alle, synes jeg hører du sier?

F: Som foreldre vet jeg ikke om du klarer å få til noe fristed, men prøv. Vi insisterte, men det var mye greier med det å dra på ferier. Ikke sant, vi kan jo ikke ha det slik at ikke storebror kan dra på ferie hele sommeren, fordi lillesøster er syk av en spiseforstyrrelse.

I: Det tok jo tid og?

F: Ja, og det tar tid. Og ikke bli skuffa hvis du får et tilbakeslag. Veldig ofte går det litt fram, og så går det litt tilbake.

I: Ja, for det er mange som kan miste motet og håpet. Var dere der noen ganger?

F: Uff, ja, det var så mange ganger. Og så var det en periode hvor det gikk framover ganske lenge, men så skjønnte vi at dattera vår hadde drukket massivt med vann før hver veiing! Det endte med at hun kastet opp før veiing, og det var bare vann, og da skjønnte vi ... Vi hadde hatt de illusjonene om at nå hadde det gått framover. Så det må man være forberedt på: At det er to skritt fram, og ett eller to tilbake. Mange ganger. Det er det altså.

I: Det er så fint å snakke med deg om dette, for i løpet av noen få år her, før datteren din har rukket å bli 17 år, så er jo hun ute av dette. Det du beskriver er at selv om det går mye fram og tilbake og selv om det står stille, så ikke gi dere. Det er håp. Det er det du forteller så nydelig her.

F: Ja, for det var en periode hvor hun var tynn, fjern, og når jeg så i øynene hennes så syntes jeg det var tomt. Jeg tenkte at nå er hun helt borte, fullstendig uinteressert. Jeg pleier å gi dattera mi nattaklem, og det fikk jeg ikke lov til. Hun trakk seg, var der fysisk, men var et helt annet sted.

Jeg kunne ikke skjønne hvor lang tid det skulle ta for å komme seg ut av det igjen, og det var grusomt, det er helt forferdelig. Det må bare alle vite av de som hører på, det er veldig vondt og forferdelig, men det kommer til å gå bra. De andre vi møtte gjennom behandlingen også, det har gått bra med dem. Det er vanskelig, og ikke alle som får det til, men veldig mange får heldigvis til å komme ut av det, når man får hjelp.

I: Det er veldig godt for foreldre å få høre, tror jeg. Begge vi to vet jo at det er sant, men det er vanskelig å tro på når man står midt i det.

F: Ja, fy søren, det er det!

I: Det var noe jeg lurte litt på ... Nå har vi snakket en stund om råd og hva dere har gått gjennom.

Du sier noe om et skritt fram og et skritt tilbake, og noen ganger to skritt tilbake. Hva vil du si var tegn dere så når det begynte å gå oppover?

F: Det skjedde veldig gradvis, akkurat som når hun ble syk. Vi skjønnte det ikke helt med en gang. Hun sa selv at hun ikke orket mer, for det ble så mye begrensninger, det var så mye innetider – for å spise og sånn. Jeg klarer ikke helt å huske det, men jeg husker først gang jeg fikk en klem. Etter mange, mange måneder. Når det var farsdag, når jeg fikk klem av min datter, tenkte jeg: Oi, der er du igjen! Og du er glad i meg etter alle de turbulente greiene vi har hatt sammen!

Så begynte det litt smått, litt sånn trått i begynnelsen. Jeg tror det er veldig sånn ambivalent – en motstridene følelse for de som er syke når de går opp i vekt. For sykdommen vil jo ikke det, og vi blir så glade, og hun vil jo ikke gjøre oss lei seg.

Men plutselig så snudde det. Hun begynte å spise og lurte på om vi kunne ta bort den kostplanen. Trenger vi den planen lenger? Vi vet jo sånn ca... Det er litt vagt for meg, men det tror jeg er fordi det var en forvirrende tid også.

I: Det er interessant det du sier. Det er sterkt å høre du fortelle at du får datteren din tilbake, og den redselen du har hatt for at dette skulle ødelegge mellom dere. Og så kom den klemmen som betydde så mye, og som sikkert gjør det fortsatt.

Så sier du noe om at det gradvis skjer en endring, og at hun sier selv: Jeg orker ikke dette fengselet med alle de begrensningene. Det er ikke verdt det, på en måte. På et tidspunkt så begynner hun å jobbe med det selv, og dra mer sammen med dere, stemmer det?

F: Ja, det er riktig. Vi var hjemme fra jobb med pleiepenger – og det vil jeg anbefale for en periode for å komme over en kneik og for å ta grep. Og da fikk vi en felles skjebne. Jeg husker hun kalte meg for fangevokteren sin. Vi gikk tur, og jeg bestemte hvor langt vi skulle gå, for det å gå er også en måte å bli kvitt vekt på. Så det var litt fengsel for henne. Hun så venninnene rundt henne fikk mer og mer frihet, de ble mer og mer ungdommer ... 13-14 år, da skjer det mye, men hun måtte være tidlig hjemme, for hun skulle spise. Hun kunne ikke gå ut etter måltid, for da måtte hun ha hviletid, og skal ikke jobbe bort kaloriene når man har fått dem inn. Det var det som fungerte hos oss. Vi var så strenge at vi gjorde det kjipt å være i hennes situasjon. Å være spiseforstyrret, vi måtte få det til å være kjipere. De har en følelse av at det er til nytte å være spiseforstyrret, det gir en eller annen trygghet – jeg skjønner ikke helt hva ... Så måtte vi være motvekten: Nei, det er kjipt, vi skal ikke gjøre det lett å være spiseforstyrret, det er kjipt å være spiseforstyrret!

I: Det er interessant.

F: Ja, vi formulerte det ikke sånn, men det var slik vi tenkte.

I: Ja, for jeg ville tenke som foreldre – når det drar ut i tid – at vi kan ikke begrense så mye for barnet mitt får glipp av så mye, vi får heller lempe litt, for at dette ikke skal bli for kjipt for lenge.

Men så sier du – som jeg ønsker å gjenta – at dere fikk pleiepenger, som gjør at dere kan være hjemme. Dette søker dere via NAV, slik at dere får penger nok til å være hjemme med barnet for en periode. Hvilken forskjell tror du det gjorde at dere kunne være hjemme med barnet under måltider?

F: For det første ga det oss en bra følelse av at nå gjør vi noe, jeg følte jeg bare famla og vimsa og sånn. Vi trengte det. Sykdomsbildet til vår datter var både aktivitet og lite spising. Hun gikk ned ekstremt mye før vi skjønnte at hun var syk, så vi måtte ha kontroll på henne. Vi måtte passe på at hun

ikke gjorde ting som forbrente kalorier, hun kastet aldri opp og slikt, men hun gjorde ting for å forbrenne kalorier. Vi måtte være kjempebestemte: Nå skal vi gå en liten tur med hunden vår, og vi går ned til vannet der og så skal vi gå tilbake.

Men så kunne dattera mi spørre om vi ikke heller kan gå til byen. Nei, jeg bestemmer, vi går til vannet. Alle hennes ruteforslag var litt lenger selvfølgelig, og ville brent litt mer kalorier.

I: Det høres ut som du forhandlet med spiseforstyrrelsen, at den var der?

F: Ja, hun prøvde, ikke sant? Dattera mi var så opptatt av dette her at hun gikk yttersvinger, hun gikk ytterst i veien for å gå mest mulig meter. Så da var det å være hjemme, å ha full kontroll – på hviletider, på måltider og for å ha overskudd.

I: Tror du det at dere rammet henne så inn, slik du beskriver nå, at det hadde betydning for at hun klarte å begynne en snuprosess?

F: Ja, jeg er overbevist over at det er det som gjorde det.

Det ble så vanskelig å være spiseforstyrret, at det var det at fordelen ble mindre enn ulempene som vi påførte henne, som fikk henne til å snu. «Jeg orket ikke ha det sånn lenger». Det lille hun har sagt om det – hun orket ikke å ha det sånn lenger. Det ble så mye greier, det ble så mye kontroll.

Så basic, så grunnleggende.

I: Ja, det er hennes ord. Som om spiseforstyrrelsen ikke fikk rom lenger, fikk ikke oppnådd noe, mistet makten, rett og slett.

F: Ja, jeg ser på det som en lang maktkamp. Det var oss mot spiseforstyrrelsen, og vi skulle vinne. Vi måtte jo det.

I: Og så i sum fikk hun mer næring som hun trengte, når det var så mye begrensninger.

F: Ja, færre steder med lekkasje. Som spising på skole med lærer – en lærer er kanskje lettere å lure enn oss? Lærere er ikke så på.

I: Betyr det at dere også måtte spise lunsj med henne også?

F: Ja, vi satt i bilen med henne og spiste da hun var på skolen. Og perioder var hun ikke på skolen, men hjemme. Så vi så på formiddags-TV, da, for vi ikke skulle bevege oss.

I: Det at hun ikke var på skolen, var det også et av de grepene som sørget for at lekkasjene ble tette?

F: Ja, vi strakk oss langt for at hun skulle få gå på skolen, så hun ikke skulle gå glipp av undervisning og det sosiale. Men vi kom ingen vei, så vi måtte gjøre det, følte vi. I samråd med lege og dere på BUP. Vi tenkte at hun kunne gjøre skolearbeid hjemme, men det måtte vi også bare droppe. Hun var så dårlig, at hun fikk ikke med seg hva som skjedde på skolen.

I: Så det var en riktig og nødvendig pause å ta, hører jeg.

F: Ja, vi gjorde det begge to. Jeg var hjemme i 8 uker og kona mi var hjemme i 10 uker. En periode sov kona mi på rommet sammen med henne, så hun ikke skulle finne på noe tull om natten.

I: Det jeg hører er en enorm innsats, samarbeid og kjærlighetshandlinger som er pakket inn i mye kontroll. Det må jo ha vært utrolig krevende, er det riktig å gjøre, men jeg hører du sier det var helt nødvendig for å få til at datteren deres skulle få til å snu inne i prosessen selv.

F: Det tok en tid å komme dit, men når vi kom dit er jeg overbevist om at det for oss ... Er ikke sikkert det er slik for alle, men for oss var det nødvendig det å stå sammen, være sterke, være veldig kontrollerende.

Det var en gang at hun ikke fikk gå ut, også så jeg plutselig at hun var ute. Da har hun tatt ut brannstigen i 2. etasje, og klatret ut der, på vei ut uten sko. Det viste hvor desperat dattera vår var og hvor strenge vi måtte være.

I: Veldig beskrivende på hvor krevende det er å ha et barn med spiseforstyrrelse. Og samtidig sterkt å høre hvordan dere har stå i det, og at dere sitter nå igjen med en frisk datter.

F: Heldigvis. Det er jo så utrolig deilig, det virket så fjernt så lenge. Det var mange ganger jeg tenkte sånn: Ja, ja kanskje vi må leve med dette har da, og at vi må sitte med den dumme kostplanen hele livet. Jeg gruer meg til hun skal flytte hjemmefra, hvordan skal hun klare å følge kostplanen da? Der var jeg! Men der er jeg ikke nå. Jeg følger ikke med på aktivitet og spising, det går sin gang. Hun ser frisk og sterk ut, og med passe vekt og alt det der.

I: Betyr det også at dere er ferdig med BUP?

F: Ja, ja. Min datter fikk tilbud, når hun var fysisk frisk, om hun ville snakke med noen på BUP om hva hun har vært gjennom, og finne en forklaring, finne sin forklaring. Så hun sa først ja, så tenkte hun seg om, og så ombestemte hun seg.

Vi har ikke sett noe stort behov for BUP etter vi slutta der. Vi var der et par-tre ganger hvor jeg tenkte at vi egentlig var ferdig, men tenkte at det var greit nok det, heller enn å avslutte for tidlig.

Så det er viktig, det ser svart ut, men det er lyspunkter, det vil gå bra. Etter all sannsynlighet kommer det til å gå bra. Det er bare en kronglete vei dit, og den kan være mer kronglete enn du er forberedt på.

I: Ja, ikke gi seg. Tør å være så tøff. Jeg hører at dere var tøffe med kjærighet. Det er viktig at det er omsorg oppe i det hele.

F: Det var ment med kjærighet, ja. Jeg tror ikke min datter syntes det var så kjærlig akkurat da. Ja, det er også lov å bli sint og fortvilet når det stormer som verst – selv om man er kjempeglade i dem og gjør dette for at man vil det beste – så er det lov å bli skikkelig sinna.

Jeg hadde en episode der kona mi hadde dratt på jobb, dattera mi skulle spise noe, og syntes jeg maste for mye. Hun stod borte ved kjøleskapet, tok en salatbolle og heiv den i bakken så den gikk i tusen knas. Så kommer hunden vår løpende for å spise alle godbitene sammen med alt glasskåret, og sønnen min står der, og blir sinna på datteren min. Jeg vil ikke at han skal bli sint, det er jo ikke til noe hjelp, jeg må få bort bikkja, og kona var ikke der. Da tenkte jeg: Nå stikker jeg! Nå får dere bare bli her. Men man kan ikke det, og jeg skjønnte ikke hvordan jeg skulle komme ut av det, men det gjorde vi.

I: Her sitter du og forteller om noe som har vært, og som ikke lenger er livet deres, men historien har dere med dere. Det må jeg bare si, at det er veldig sterkt å snakke med deg og veldig nyttig for meg som terapeut, men det er først og fremst til alle foreldre som står i det – og gjerne ungdommer som eventuelt lytter på dette – det er håp!

F: Absolutt, det er det. Og det må man bare tenke! Men det er lov innimellom at man ikke klarer å tenke det også.



I: Det satte jeg veldig pris på at du sa noe om, selv om vi ikke har snakket så mye om det, for vi skal runde av nå, men ... Det er lov å være sint, det er lov å bli sint. Det er ikke til å unngå, og det skjer med alle. Målet må være at dette ikke fyller hverdagen, at dette blir et mønster, men det er umulig å ikke bli det; fortvilet, motløs, drittlei og alt det du har sagt.

F: Ja, det er veldig viktig. Husk dere er familien, det er ungen din, dere er mamma, pappa, søster og bror. I bunn så er alle glade i hverandre, og det kan virke som om det blir borte, men min erfaring er at det gjør ikke det.

I: Nei, du beskriver så bra at relasjonen har holdt og at dere har det bra fortsatt. Er det noe mer du vil si før vi avslutter og jeg takker veldig for et intervju med deg?

F: Nei, egentlig ikke, men vil nevne det jeg sa i stad: Husk at når et menneske er psykisk syk, så gjør det ting som kan virke slemme og uforklarlige, men det er fordi de er syke. De er de samme menneskene, det er handlingen som er syke, fordi de er syke. Ikke glem hvem de egentlig er! Det synes jeg er viktig.

I: Det var så nydelige ord, at vi slutter med det.